

МІЖНАРОДНИЙ ТЕОРЕТИЧНИЙ СЕМІНАР У КАМ'ЯНЕЦІ-ПОДІЛЬСЬКОМУ

14-17 травня ц. р. в Кам'янець-Подільському національному університеті було проведено міжнародний теоретичний семінар “Методологічні проблеми гуманітарних досліджень”. Цей захід став сьомою ланкою постійно діючого симпозиуму “Об’єкт і суб’єкт гуманітарного пізнання”, що декілька років поспіль проводиться редакцією альманаху “Studia Methodologica” спільно з різними науковими закладами. Загальна мета методологічного симпозиуму – створення метамови та концептуальних підходів для різноманітних методологічних напрямів, що функціонують чи можуть функціонувати в царині гуманітарних наук. Пріоритетні в роботі симпозиуму проблеми методології гуманітарних досліджень, філософії мови та знаків, специфіки мистецтва, культури, різноманітних форм суспільного життя та свідомості: соціум, наука, релігія тощо. Головна тенденція зводиться до подолання певної локалізації гуманітарних наук та розбудові міждисциплінарних вивчень.

До участі в міжнародному теоретичному семінарі, що відбувся в Кам'янець-Подільському національному університеті, долучилися науковці з різних вузів та наукових установ Польщі й України. Упродовж трьох робочих днів було заслухано і обговорено п’ятнадцять доповідей. Їхні автори торкнулись нагальних проблем, що лише умовно можемо пов’язати з галузями мовознавства, літературознавства, кібернетики, культурології, політології, теології, філософії, книгознавства.

Загальна гострота тематики семінару була актуалізована доповіддю *І.Козлика* (Івано-Франківськ) “Методологія і літературознавство”. *Б.Коваленко* (Кам'янець-Подільський) виніс на обговорення положення, що торкались питань функціонування елементів кримінального жаргону в мові сучасної періодики. *О.Волковинський* (Кам'янець-Подільський) визначив загальні проблеми вивчення офітства як культурологічного об’єкта досліджень. *О.Лещак* (Кельце, Польща) надав переконливе та оригінальне обґрунтування сферичної типологізації досвіду. *О.Кеба* (Кам'янець-Подільський) побудував систему міфопоетичного у структурі художньої прози (на прикладі творів А.Платонова). *Л.Генералюк* (Київ) висвітлила стан міждисциплінарних досліджень в українській гуманітарній науці. *Н.Коваленко* (Кам'янець-Подільський) розглянула особливості номінації інтелектуальних здібностей в говірковому мовленні. *Ю.Коссецьки* (Варшава, Польща) загострив увагу на загрозах демографічного характеру серед слов’янських народів. Окремі положення цієї доповіді були конкретизовані *Г.Доробком* (Кельце, Польща), який торкнувся демографічного стану в сучасній Польщі. Понятійне та стереотипне мислення в аспекті сектантства деталізував *А.Вронка* (Венгров, Польща). Еволюції концепцій влади у філософії М.Фуко була присвячена доповідь *Р.Харабіна* (Кельце, Польща). Розглянути репліку як методологічне явище та методичний прийом в історичному мовознавстві вдалося *М.Ковальському* (Кельце, Польща). Труднощі функціонування та втілення ідей меценатства у видавничій практиці з’ясовувала *А.Домбровска* (Кельце, Польща). Трансформацію місцевої та районної політичної еліти Кам’яниччини вдалось простежити *В.Маркітантов* (Кам’янець-Подільський). Навмисної діалогізації надав власній доповіді *К.Тетянин* (Кам’янець-Подільський), коли звернувся до питання “Чому письменники уникають двоїстості в характері праведників?” (на прикладі прози М.Лєскова).

Незвичною для сьогоднішнього стала регламентна форма проголошення результатів наукових досліджень: проблемні питання доповіді одразу стають предметом дискусій чи обговорення, уточнювальні питання ставляться в ході повідомлення. Тому немає хронометрично впорядкованого регламенту виступу. Промови завершувались тоді, коли було вичерпано потенційну проблемність дослідження або чітко визначені подальші перспективи наукових

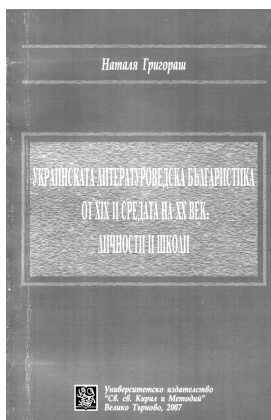
пошуків у тій чи тій ділянці. Така форма дає змогу максимально зосередитись на об'єктах та предметах досліджень, спонукає до аргументованого реагування на запитання чи заперечення, ініціює плюралізм поглядів та відвертість їхнього відстоювання. Тому логічно, що під час роботи семінару пропонувалось надалі готувати до публікації не лише тексти доповідей, а й питання та дискусії, що лунають під час проголошення результатів наукових досліджень.

За матеріалами виступів на семінарі готується збірник наукових праць.

м. Кам'янець-Подільський

Олександр Волковинський

Наші презентації

Наталя Григораш. Українська літературознавча болгаристика от XIX и средата на XX век: личности и школи. – Велико Търново: Университетско издателство “Св. св. Кирил и Методий”, 2007. – 167 с.

Монографія Н.Григораш – перше дослідження цієї теми в Україні. За хронологією і предметно-тематичним принципом системно розглянуто, зокрема, питання про витоки української літературознавчої болгаристики та діяльність її корифеїв – Ю.Венеліна, О.Бодяньського, Я.Головацького, І.Срезневського; про розвиток української літературознавчої болгаристики в українських університетських центрах від 1840-их років і до початку XX ст. і саме про харківську славистичну школу й порівняльне вивчення болгарської, української народної

творчості та літератури; про різноманітність наукових пошуків київських болгаристів; наукову й видавничу діяльність болгаристів Одеси; популяризаторську й публіцистичну діяльність болгаристів Галичини.

У книжці акцентовано увагу на особливостях формування теоретико-культурологічних засад української літературознавчої болгаристики кінця XIX – середини XX ст. у контексті висвітлення таких методологічно важливих питань: проблеми компаративістики в болгаристичних працях Михайла Драгоманова; болгарська література та українсько-болгарські взаємини у славистичній концепції Івана Франка; Іван Огієнко як дослідник спадщини святих Кирила і Мефодія; Іларіон Свенціцький і культурологічні проблеми літературознавчої болгаристики.

А.О. Гладішева. Сценічна мова. Дикційна та орфоепічна нормативність. – К., 2007. – 265 с.

У посібнику авторка розглядає актуальні проблеми нормативності української сценічної мови, зокрема формування навичок правильного сценічного мовлення, відчуття слова та його мелодики як засобу художньої виразності, що дасть акторам змогу самостійно вдосконалювати мовну майстерність.

У першому теоретичному розділі вона висвітлює одну зі сторінок історії становлення сценічної мови українського театру, а також проблеми сьогодення. В інших розділах не лише розглядаються теоретичні проблеми, а й подаються поради, рекомендації, практичні та текстові вправи.

